

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Nová odpadová legislativa

—

Místní poplatky za komunální odpad

Mgr. Jakub Joklík, vedoucí oddělení metodiky dozoru

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly

Nová odpadová legislativa

- **Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech;**
- **Zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností;**
- **Zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností.**
  - Součástí je i novela zákona o místních poplatcích
- **Účinnost nové odpadové legislativy k 1. 1. 2021.**

Legislativní stav do 31. 12. 2020

- **Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,**
  - § 10b zákona o místních poplatcích
- **Poplatek za komunální odpad**
  - § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů
- **Smluvní úhrada za komunální odpad**
  - § 17 odst. 6 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů
- **Právní úprava zpoplatnění byla upravena ve dvou právních předpisech podléhajících různým režimům.**

Legislativní stav od 1. 1. 2021

- **Právní úprava zpoplatnění sjednocena v zákoně o místních poplatcích**
  - Zavedeny dva nové poplatky za komunální odpad;
  - Vždy se jedná o charakter místního poplatku;
  - Smluvní úhrada byla bez náhrady vypuštěna.
- **Poplatky za komunální odpad jsou:**
  - **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (§ 10e a nás.)**
(náhrada za místní poplatek dle § 10b zákona o místních poplatcích)
  - **Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (§ 10i a násl.)**
(„náhrada“ za poplatek dle § 17a „starého“ zákona o odpadech)

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

- Konstrukce poplatku vychází ze stávajícího místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle § 10b.
- Zásadnější změna oproti dosavadnímu poplatku dle § 10b:
  - Vymezení poplatníka;
  - Sazba poplatku;
  - Osvobození.
- Jedná se o poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci, tj. nezohledňuje se reálná produkce odpadu.
- Jednoduchá správa poplatku.

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

- **Poplatník**

- fyzická osoba přihlášená v obci nebo
- **vlastník** nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

Oproti stávajícímu místnímu poplatku dle § 10b zákona o místních poplatcích se jedná o vlastníky, tj. o fyzické i právnícké osoby (rozšíření okruhu poplatníků).

- **Sazba poplatku**

- sazba poplatku činí nejvýše 1 200 Kč
- stanovení sazby je čistě v uvážení zastupitelstva obce
- **není nutné provádět žádné rozúčtování nákladů**

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

- Osvobození

- okruh zákonného zmocnění je stejný jako u místního poplatku dle § 10b zákona o místních poplatcích
- přidány dvě nová osvobození
  - osoba přihlášená v obci, která je poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci a má v této jiné obci bydliště,
  - osoba přihlášená v obci, která je na základě zákona omezena na osobní svobodě s výjimkou osoby vykonávající trest domácího vězení.

S ohledem na „paušální“ charakter poplatku a dvě rovnocenné kategorie poplatníků nelze plošně stanovit různou výši sazby pro osoby v obci přihlášené a osoby vlastníci zde zákonem stanovenou nemovitou věc, v níž není přihlášená žádná fyzická osoba.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

- Konstrukce poplatku vychází ze skutečného množství vyprodukovaného odpadu.
- Poplatník
  - fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo
  - vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba
- Plátce
  - společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo
  - vlastník nemovité věci v ostatních případech.
- Předmět poplatku
  - odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující
    - byt,
    - rodinný dům nebo
    - stavbu pro rodinnou rekreaci

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

- Základní poplatku

- Zákon nabízí 3 dílčí základy, obec si musí vybrat vždy pouze jeden

- 1) hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci v kilogramech připadajícího na poplatníka,
- 2) objem odpadu odloženého z nemovité věci v litrech připadajícího na poplatníka, nebo
- 3) kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad v litrech připadající na poplatníka

- Sazba poplatku

- Sazba poplatku činí nejvýše

- 6 Kč za kg, pokud je základem hmotnost odpadu,
    - 1 Kč za l, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

- **Dílčí základ**
  - Obec bude moci stanovit minimální dílčí základ, který činí nejvýše
    - a) 10 kg, pokud je základem hmotnost odpadu,
    - b) 60 l, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.
- **Povinnost vydávat platební výměry**
  - Pokud obec určí jako dílčí základ poplatku
    - hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci v kilogramech připadajícího na poplatníka nebo
    - objem odpadu odloženého z nemovité věci v litrech připadajícího na poplatníka

bude správce poplatku povinně vydávat platební výměry.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

- Výpočet poplatku

- Poplatek (roční) se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivá dílčí období (kalendářní měsíce), na jejichž konci
  - měl poplatník v nemovité věci bydliště, nebo
  - neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba v případě, že poplatníkem je vlastník této nemovité věci.
- Dílčí poplatek za dílčí období se vypočte jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé kilogramy nebo litry nahoru a sazby pro tento základ.
- Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

Přechodná ustanovení

Vztah nových a „starých“ poplatků

- **Přechodná ustanovení umožňují obci v roce 2021 zpoplatňovat dle „staré“ právní úpravy (účinné do 31. 12. 2020).**
- **Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**
  - Obce mohou vybírat v roce 2021 tento místní poplatek na základě OZV účinné k 31. 12. 2020.
- **Poplatek za komunální odpad**
  - Obce mohou vybírat v roce 2021 tento poplatek na základě OZV účinné k 31. 12. 2020.
- **Smluvní úhrada za komunální odpad**
  - Obce mohou vybírat v roce 2021 tuto úhradu na základě smluv, pokud tuto úhradu vybíraly před 1. 1. 2021.

Přechodná ustanovení

Vztah nových a „starých“ poplatků

- Poplatky dle „staré“ právní úpravy nelze v zásadě od 1. 1. 2021 měnit.
- Během roku 2021 nemůže obec přejít ze „starého“ poplatku (případně smluvní úhrady) na nový poplatek – výslovně zakazuje přechodné ustanovení.
- Pokud obec nenovelizovala ke konci roku stávající místní poplatek dle § 10b zákona o místních poplatcích nebo poplatek dle § 17a starého zákona o odpadech; nemůže již v zásadě tento poplatek pro rok 2021 modifikovat (typicky zvýšení sazby); nemůže ani zavést poplatky dle nové právní úpravy (viz předchozí bod).

Problematické oblasti nových poplatků

- **Poplatek za za obecní systém odpadového hospodářství**
  - Doposud nezjištěna žádná problematická oblast
- **Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci**
  - Stanovení sazby poplatku v návaznosti na frekvenci svozu a obsah sběrných nádob
  - Placení poplatku „předem“, tj. v průběhu kalendářního roku
  - Počet poplatníků jako údaj rozhodný pro stanovení poplatku v ohlášení
  - Stanovení minimálního dílčího základu poplatku diferencovaně pro poplatníky bydlící v typově různých nemovitých věcech

Výše uvedené okruhy jsou v současné době konzultovány s Ministerstvem financí jakožto gestorem zákona o místních poplatcích.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly

Obecně závazné vyhlášky o obecním systému odpadového hospodářství

- Nový zákon o odpadech nemění roli obcí při nakládání s komunálním odpadem a nemá přímý vliv na zákonnost dosavadních vyhlášek.
- Nastavení obecního systému formou obecně závazné vyhlášky obci umožňuje upravit širší okruh problematik týkajících se nakládání s odpady (stavební odpad, povinnosti osob při odkládání odpadů, komunitní kompostování, zpětný odběr výrobků s ukončenou životností zapojení podnikatelů).
- Obce by ke změně stávající obecně závazné vyhlášky měly přistupovat až po vydání příslušných prováděcích vyhlášek Ministerstva životního prostředí.

Metodická pomoc Ministerstva vnitra

Vzorové OZV včetně metodiky jsou dostupné na:

<http://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-k-zakonnym-zmocnenim-pro-vydavani-obecne-zavaznych-vyhlassek.aspx>

Při vydání nové obecně závazné vyhlášky obcím doporučuje využívat vzory Ministerstva vnitra – snižuje se tím riziko vydání nezákonné OZV.

Ministerstvo vnitra poskytuje obcím konzultace k tvorbě OZV a nabízí možnost posouzení návrhu OZV před projednáním v zastupitelstvu obce.

S případnou metodickou pomocí při tvorbě OZV se lze obrátit na územní oddělení dozoru v jednotlivých krajích.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Náměstí Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411
974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcz.cz

Web: www.mvcz.cz/odk

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly